

Sygn. akt IV P 42/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2020 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa Z. W.

przeciwko Jednostce Wojskowej 4580 w C.

o nagrodę jubileuszową

1. Oddała powództwo.

2. Zasadza od powoda Z. W. na rzecz pozwanej Jednostki Wojskowej 4580 w C. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV P 42/20

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda Z. W. wniósł przeciwko Jednostce Wojskowej 4580 w C. o zapłatę kwoty 20 093,65 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od 2.11.2019 r. tytułem nagrody jubileuszowej, należnej pracownikom Resortu O. Narodowej w związku z przejściem na emeryturę w wysokości pięciokrotności wynagrodzenia. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż powód do 1.05.1993 r. pełnił zawodową służbę wojskową, i z tym dniem przeszedł na emeryturę. Następnie powód od 1.09.1995 r. do 5.09.1996 r. pracował w Zakładzie (...) Wojskowe Misje Pokojowe, od 17.08.1999 r. do 31.12.2001 pracował w Rejonowych Zakładach (...) w C. i od 1.01.2002 do 31.10.2019 r. w pozwanej jednostce wojskowej i pobierał jednocześnie emeryturę. Łączny czas służby i pracy powoda przekracza 49 lat. Po zakończeniu pracy powód powrócił na emeryturę, na której przebywa do chwili obecnej. Powołując się na art. 46 ust. 1 pkt. 8 w zw. z art. 37 ust. 2 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej i z uwagi na przekroczenie 49 letniego okresu zatrudnienia, po nabyciu prawa do emerytury, zasadne jest jego roszczenie o pięciomiesięczną nagrodę jubileuszową po 50 latach pracy. Zdaniem pełnomocnika powoda uzależnienie prawa do nagrody jubileuszowej od przejścia na emeryturę, jest identyczne z uzyskaniem prawa do odprawy emerytalnej.

Pełnomocnik pozwanej Jednostki Wojskowej 4580 w C. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana podniosła, iż należy całkowicie oddzielić i odróżnić od siebie roszczenia o wypłatę odprawy

emerytalnej od prawa do wypłaty wcześniejszej nagrody jubileuszowej. Przejść na emeryturę, w taki sposób, który uprawnia do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej mimo nieosiągnięcia wymaganego wieku, można tylko raz. Pojęcie „przejścia na emeryturę” winno być rozumiane wąsko. Powód faktycznie powrócił na emeryturę, a nie przeszedł w rozumieniu ust. 7 załącznika nr 4 do (...) dla (...) Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej.

uzasadnienie faktyczne :

Z. W. w okresie do 1.09.1966 r. do 22.06.1968 r. pracował w Zakładach (...) w C.. Od 25.10.1968 r. do 20.04.1993 r. pełnił zawodową służbę wojskową przez ponad 24 lat i w związku z zakończeniem służby przeszedł na emeryturę wojskową , na której przebywa do chwili obecnej. W okresie od 1.09.1995 r. do 5.09.1996 r. pracował w Zakładzie (...) Wojskowe Misje Pokojowe Centrala. Od 17.08.1999 r. do 31.12.2001 r. pracował w Rejonowych Warsztatach Technicznych w C. i od 1.01.2002 r. do 31.10.2019 r. był zatrudniony jako pracownik cywilny w Jednostce Wojskowej 4580 w C.

(bezsporne, akta osobowe powoda cz. A k. 3-5 i C k. 2,8).

Powód od 1.05.1993 r. pobiera emeryturę wypłacaną przez Wojskowe Biuro Emerytalne.

(bezsporne, akta osobowe powoda cz. A k. 9 oświadczenie).

Z. W. pismem z 6.09.2019 r. złożył wniosek o rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron z 31.10.2019 r. w związku z przejściem na emeryturę, na co pracodawca wyraził zgodę i od tego czasu powód jest wyłącznie na emeryturze.

(bezsporne, nadto dowód: akta osobowe powoda cz. C, wniosek k.4).

Powód pismem z 9.09.2019 r. zwrócił się do pozwanej jednostki wojskowej o wypłacenie nagrody jubileuszowej po 50 latach pracy w wysokości 500% wynagrodzenia miesięcznego.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C wniosek k. 10).

Pozwana jednostka wojskowa pismem z 31.10.2019 r. uznała brak podstaw do wypłaty powodowi nagrody jubileuszowej.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C k. 11).

Powód pismem z 31.10.2019 r. zwrócił się do pozwanej jednostki wojskowej o wypłacenie sześciokrotnej odprawy emerytalnej w związku rozwiązaniem umowy o pracę.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C wniosek k. 13).

W trakcie pracy w pozwanej jednostce powód pobierał emeryturę wojskową.

(bezsporne).

Średnie wynagrodzenie powoda, liczone według zasad jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, wynosiło 4187,23 zł

(dowód: zaświadczenie k. 33).

uzasadnienie prawne:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie stan faktyczny nie był sporny dla stron postępowania. Istotne było rozstrzygnięcie, w niespornym stanie faktycznym, czy zgodnie z obowiązującymi przepisami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej powód nabył prawo do nagrody jubileuszowej za 50 lat pracy.

W przedmiotowej sprawie przepisy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej stanowią dla stron stosunku pracy źródło prawa pracy art. 9 k.p.

Przepis art. 46 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej stanowi, iż pracownikowi przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości uzależnionej od stażu pracy. Nagroda jubileuszowa w wysokości 500% wynagrodzenia miesięcznego obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy - po 45 i 50 latach pracy. W załączniku nr 4 do układu wskazano, że do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia, okresy odbywania czynnej służby wojskowej oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów, podlegały one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależały uprawnienia pracownicze. W pkt 7 załącznika nr 4 do powyższego układu zbiorowego przewidziano, że w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem pracownika na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę pracownikowi, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy.

Nagroda jubileuszowa w istocie ma charakter premii (tak: M. Świącicki: Prawo wynagrodzenia za pracę, Warszawa 1963, s. 49, przypis 33, tak również np. M. Seweryński: Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1981 r., I PZP 39/81, OSPiKA 1982, poz. 226). O nabyciu tego prawa decyduje osiągnięcie określonego stażu pracy (zakładowego lub ogólnego). Wskazuje się przy tym, że nawet brak krótkiego okresu powoduje, że warunek zawieszający prawa do takiej premii nie zostaje ziszczony i prawo to nie powstaje (M. Świącicki, op.cit., s. 49 przypis 33 in fine). Potwierdza to judykatura Sądu Najwyższego, np. w uchwale z dnia 21 maja 1991 r., I PZP 16/91 (niepublikowana), dotyczącej sposobu liczenia terminu powstania prawa do nagrody Sąd Najwyższy uznaje, że pracownik nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu bezpośrednio poprzedzającym dzień, który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym pracownik podjął zatrudnienie. Sąd Najwyższy opowiada się w tym przypadku za przyczynowym charakterem związku między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku z 12.12.2011 r. I PZP 1/11, iż pracownikowi samorządowemu nie przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej, jeżeli przed podjęciem zatrudnienia miał przyznane prawo do wcześniejszej emerytury, którą zawiesił w związku z tym zatrudnieniem, choćby po ustaniu zatrudnienia rozpoczął pobieranie świadczenia emerytalnego z tytułu osiągnięcia normalnego wieku emerytalnego. Przejść na emeryturę w taki sposób, który uprawnia do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej mimo nieosiągnięcia wymaganego wieku, można **tylko raz**.

Dla nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, według § 12 ust. 8 rozporządzenia z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.), między ustaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury lub renty musi występować związek przyczynowy w chwili rozwiązania stosunku. Szczegółność uregulowania o które chodzi w sprawie polega na przyznaniu prawa do nagrody jubileuszowej w sytuacji gdy pracownikowi do nabycia "zwykłego" prawa brakuje mniej niż 12 miesięcy "w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę". Każdy z tych warunków musi być spełniony, przy czym o tym drugim można mówić jako o uwarunkowaniu specjalnego przywileju. W wymaganiu, aby ustanie stosunku pracy powstawało w związku z przejściem na emeryturę, zasadza się sens przyznanego przywileju. Nie chodzi tu - jak w wypadku odprawy emerytalnej - o wyposażenie pracownika ze względu na przejście na emeryturę. Chodzi zaś o skrócenie wymaganego okresu stażowego dlatego, że pracownik nie uzyska przewidzianego okresu bo jego stosunek pracy ustał w związku (z powodu) z przejściem na emeryturę (tak: SN w wyroku z 12.02.2010 r. II PK 214/10).

Co prawda powołane wyżej wyroki Sądu Najwyższego dotyczą pracowników samorządowych, jednak rozważania sądu dotyczące rozumienia i charakteru "związku z przejściem na emeryturę" i samego pojęcia „przejścia na emeryturę” w przypadku prawa do nagrody jubileuszowej są uniwersalne.

Zauważyć należy też, że odprawa rentowo-emerytalna ma charakter świadczenia socjalnego związanego z przejściem pracownika na rentę lub emeryturę i ma na celu ułatwienie przystosowania się do nowych warunków materialnych związanych z utratą prawa do wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości.

W orzecnictwie i doktrynie prawa pracy na kanwie prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w treści art. 92¹ § 1 k.p. przeważa pogląd, iż związek między ustaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę powinien być ujmowany szeroko. Związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury może mieć więc charakter czasowy, przyczynowy a nawet funkcjonalny. Prawo do odprawy nie jest uzależnione ani od sposobu rozwiązania stosunku pracy, ani od tego, który z podmiotów dokonuje rozwiązania (zob. Kodeks Pracy Komentarz pod red. Prof. T.Zielińskiego Dom Wydawniczy ABC, 2003 str.566-567).

Inaczej jest w przypadku prawa do nagrody jubileuszowej, która ma charakter premii należnej po spełnieniu wszystkich przesłanek a tylko wyjątkowo przy przejściu na emeryturę, w czasie gdy do jej nabycia brakuje mniej niż 12 miesięcy, nagrodę tę wypłaca się wcześniej tj. w dniu rozwiązania stosunku pracy.

Zgodnie z zasadą wykładni przepisów prawa „*exceptiones non sunt extendendae*”, wyjątków nie należy interpretować rozszerzająco, co przemawia za koniecznością literalnej wykładni przepisów przewidujących, w sposób wyczerpujący, okoliczności, których zaistnienie warunkuje wcześniejszą wypłatę nagrody jubileuszowej.

W rozpoznawanej sprawie bezsporne było, iż powód przeszedł na emeryturę 1.05.1993 r. i od tego czasu ją pobiera. W czasie pobierania emerytury powód z dwoma okresami przerw pracował u trzech pracodawców. Zatem zdaniem sądu powód kończąc zatrudnienie w pozwanej jednostce już kolejny raz uzyskiwał status wyłącznie emeryta tj. kolejny raz przechodził na emeryturę.

Co więcej pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy z pozwaną jednostką wojskową a ponownym przejściem powoda na emeryturę nie występował związek przyczynowy rozumiany w ten sposób, iż skutkiem rozwiązania stosunku pracy było przejście na emeryturę.

Związek przyczynowy jest kategorią obiektywną i należy go pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego "przyczyną" ze zjawiskiem określonym jako "skutek". Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego determinowane jest określonymi okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy i dlatego istnienie związku przyczynowego bada się w okolicznościach faktycznych określonej sprawy. W pierwszej kolejności należy przy pomocy testu "conditio sine qua non" zbadać, czy pomiędzy określonymi elementami sytuacji faktycznej w ogóle zachodzi jakakolwiek obiektywna zależność, a zatem czy badany skutek stanowi obiektywne następstwo zdarzenia, które wskazano jako jego przyczynę. Jeśli odpowiedź jest negatywna, to znaczy jeśli badany skutek nastąpiłby również mimo nieobecności tej "przyczyny", należy stwierdzić, że nie występuje żaden obiektywny związek przyczynowy i nie ma potrzeby dalszego badania, czy występuje związek przyczynowy "adekwatny".

Pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy przez powoda z pozwaną jednostką wojskową a uzyskaniem statusu emeryta nie zachodzi obiektywna zależność, bowiem powód był już emerytem od 1.05.1993 r. tj. przed podjęciem pracy w pozwanej jednostce. Uzyskanie statusu emeryta przez powoda nie było bezpośrednim skutkiem rozwiązania przez niego umowy o pracę z pozwaną jednostką wojskową 31.10.2019 r.

W ocenie sądu powód nie spełnił wszystkich przesłanek do wypłaty N. jubileuszowej za 50 lat pracy, przewidzianych w przepisie art. 46 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej i pkt. 7 załącznika nr 4 do tego układu, tj. wymogu związku przyczynowego rozwiązania stosunku pracy z przejściem na emeryturę.

Mając na uwadze powyższe sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265.), zasadzając od powoda na rzecz pozwanej jednostki wojskowej kwotę 2700 zł tytułem kosztów procesu.